

DE TUCHTCOMMISSIE VAN DE STICHTING TUCHTRECHTSPRAAK MEDIATORS

HEEFT DE NAVOLGENDE BESLISSING GEGEVEN IN ZAAK **M-2016-7** van:

MEVROUW A,

wonende te Y,
verder te noemen: klagster,
gemachtigde: mevrouw mr. B, advocaat te Y,

tegen:

MEVROUW C,

kantoorhoudende te P,
verder te noemen: de mediator,
gemachtigde: mevrouw mr. D, advocaat te Z.

1. De procedure

- 1.1 Met een brief van 22 maart 2016 (zonder bijlagen), binnengekomen op 24 maart 2016, heeft klagster een klacht ingediend bij de Tuchtcommissie over het handelen van de mediator.
- 1.2 De mediator heeft schriftelijk verweer gevoerd. Dit verweer (met producties genummerd 1-12) is op 25 mei 2016 binnengekomen.
- 1.3 Het verloop van de procedure blijkt voorts uit:
 - de brief van B van 21 juni 2016, binnengekomen op 24 juni 2016, met producties genummerd 1-9;
 - de brief van de secretaris van 27 juni 2016, gericht aan B en de mediator;
 - het e-mailbericht van mr. D van 27 juni 2016;
 - het e-mailbericht van de secretaris van 28 juni 2016, gericht aan de gemachtigden van partijen.
- 1.4 De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 1 juli 2016 te Den Haag. Partijen en hun gemachtigden zijn verschenen. De Tuchtcommissie heeft tijdens de mondelinge behandeling geoordeeld dat de stukken die de gemachtigde van klagster op 21 juni 2016 heeft ingezonden, deel uitmaken van het dossier van deze klachtbehandeling vormen. De stukken die de gemachtigde van klagster op 22 juni 2016 zou hebben ingezonden, zijn op het secretariaat van de Tuchtcommissie niet ontvangen en buiten behandeling gebleven.

2. Enkele vaststaande feiten

- 2.1 De mediator heeft klaagster en haar ex-echtgenoot bijgestaan in de afwikkeling van hun echtscheiding. Klaagster en haar ex-echtgenoot hebben drie kinderen, van wie de jongste in 2008 meerderjarig is geworden.
- 2.2 Klaagster en haar ex-echtgenoot zijn bij de mediator terechtgekomen via de belastingadviseur van de ex-echtgenoot. De ex-echtgenoot had deze adviseur gevraagd of zij een mediator kende die de echtscheiding kon begeleiden. De adviseur heeft daarop contact gezocht met de heer E, financieel adviseur (geen mediator). De heer E heeft mevrouw C vervolgens gevraagd om samen met hem de echtscheiding van klaagster en haar ex-echtgenoot te begeleiden: de heer E als financieel adviseur van partijen en mevrouw C in haar hoedanigheid van mediator.
- 2.3 De heer E heeft op 5 maart 2015 een dienstverleningsovereenkomst verzonden aan klaagster en haar ex-echtgenoot, die de overeenkomst vervolgens hebben ondertekend.
- 2.4 Op 17 maart 2015 hebben de mediator en partijen een mediationovereenkomst gesloten.
- 2.5 Er zijn acht mediationgesprekken geweest, en wel op 26 februari 2015, 17 maart 2015, 4 mei 2015, 2 juni 2015, 8 juli 2015, 16 juli 2015, 25 augustus 2015 en 3 september 2015. De mediator en heer E zijn beiden bij de gesprekken aanwezig geweest.
- 2.6 Aan de vooravond van de laatste bijeenkomst heeft de mediator, in reactie op een e-mailbericht van 2 september 2015 van klaagster met inhoudelijke bezwaren tegen het conceptconvenant, aan klaagster (en haar ex-echtgenoot alsmede de heer E) onder meer bericht dat klaagster altijd kan terugkomen op het resultaat van mediation zolang het convenant niet is getekend.
- 2.7 Klaagster en haar ex-echtgenoot hebben tijdens de mediationzitting op 3 september 2015 het echtscheidingsconvenant ondertekend. Aanvankelijk hadden partijen de intentie om tijdens de zitting op 25 augustus 2015 het convenant te ondertekenen. Klaagster heeft tijdens deze zitting aandacht gevraagd voor de achterliggende redenen voor de echtscheiding.
- 2.8 Na ontvangst van de beschikking van 18 november 2015 van de rechtbank op het echtscheidingsverzoek, heeft klaagster aanvankelijk geweigerd de akte van berusting te ondertekenen, omdat de mediator volgens klaagster aan haar de mogelijkheid van het vragen van een *second opinion* had onthouden. Op een later moment heeft klaagster deze akte wel ondertekend, naar eigen zeggen omdat zij anders een transactie voor haar flat niet kon afronden.
- 2.9 Op 27 januari 2016 heeft op het kantoor van de mediator de bespreking van laatstgenoemde klacht plaatsgevonden in het bijzijn van klaagster, haar ex-echtgenoot, de gemachtigde van klaagster, de mediator en de heer E. Bij deze bespreking zijn ook de klachten aan de orde gekomen die de gemachtigde van klaagster een dag tevoren aan de mediator had gezonden.
- 2.10 Op 20 januari 2016 heeft klaagster aan de advocaat die namens haar en haar ex-echtgenoot het echtscheidingsverzoek bij de rechtbank had ingediend, per e-mail laten weten dat zij de akte van berusting had ondertekend en verstuurd.
- 2.11 De echtscheiding is op 25 januari 2016 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand van X.

3. De klachten

- 3.1 De mediator heeft, buiten de schriftelijke mediationovereenkomst, niet gezorgd voor een schriftelijke verslaglegging van de mediationgesprekken, ook niet daar waar, ten aanzien van de alimentatie en de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, is afgeweken van de wettelijke normen en maatstaven.
- 3.2 De mediator heeft niet onpartijdig gehandeld. De mediator is in financieel opzicht, telkens ten nadele van haar, klaagster, en in het voordeel van haar ex-echtgenoot, afgeweken van de wettelijke maatstaven. Zij heeft buiten aanwezigheid van klaagster, zowel voor als na afloop van het op 27 januari 2016 gehouden gesprek, met de ex-echtgenoot en de heer E gesproken. Ook heeft de mediator zich bij die gelegenheid partijdig getoond in haar reactie op de hierna te melden klacht inzake de *second opinion*.
- 3.3 De mediator heeft tijdens een van de laatste mediationgesprekken afwijzend gereageerd op de wens van klaagster om een *second opinion* aan te vragen. Klaagster voelde zich hierdoor geïntimideerd en heeft vervolgens afgezien van het vragen van een *second opinion* en heeft het echtscheidingsconvenant ondertekend tijdens de daarop gevolgde mediationbijeenkomst.
- 3.4 De mediator is tekortgeschoten in de voorlichting over de rechten en plichten van de echtelieden bij scheiding, in het bijzonder ten aanzien van de alimentatie (afwijking van de zogeheten Tremanormen) en de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden.
- 3.5 Het is de mediator ten onrechte ontgaan dat zij, klaagster, tijdens de gesprekken de voorstellen onvoldoende begreep, dat zij buitengewoon zenuwachtig en overstuurd was tijdens de gesprekken en dat een en ander telkens te snel en zakelijk werd afgedaan. Zij had gewild dat de mediator had voorgesteld er een psycholoog bij te halen, omdat de hoofdoorzaak van de scheiding was gelegen in ernstige psychologische problemen en verstoorde gezinsverhoudingen, die hun oorzaak vonden in ingrijpende gebeurtenissen uit het verleden. De mediator heeft het verhaal van haar, klaagster, echter op korte en zakelijk wijze afgekapt, onder meer met een mededeling in de trant van: “*En moet meneer daar dan voor gestraft worden?*”, waarbij zij verbouwereerd en ontdaan door deze afdoening is achtergelaten. De mediator heeft haar aldus onheus en niet onpartijdig bejegend.
- 3.6 De mediation heeft geleid tot een niet acceptabel resultaat. Klaagster voelde zich gedwongen in te stemmen met een echtscheidingsconvenant waarvan achteraf is gebleken dat het in haar financieel nadeel is en waarvan de mediator ten onrechte heeft doen voorkomen dat het conform de wettelijke maatstaven is. Dit klemt temeer nu zij, klaagster, erop mocht vertrouwen dat de mediator, die zich profileert als competente echtscheidingsdeskundige, vooral op financieel gebied, op een eerlijke wijze de scheiding en deling zou regelen.

4. Het verweer

- 4.1 Het klaagschrift voldoet niet aan de eisen van artikel 5 lid 1 van het Reglement Tuchtrechtspraak Mediators (hierna: het Reglement). In het klaagschrift zijn de gedragsregels die zij, de mediator, volgens klaagster zou hebben geschonden, immers niet concreet genoemd. Klaagster heeft haar klachten ook niet nader uitgewerkt of gedocumenteerd.
- 4.2 Een schriftelijke verslaglegging van de mediation is niet verplicht, ook niet als partijen in de loop van de mediation afwijken van wettelijke normen en maatstaven. Bovendien hebben klaagster en haar ex-echtgenoot aan het begin van deze mediation uitdrukkelijk de wens geuit dat van de bijeenkomsten geen verslag zou worden opgemaakt. De achterliggende reden hiervan was dat zij eerder, in 2006/2007, een mediation hadden doorlopen die mislukt was. Bij de aanvang van de mediation hebben klaagster en haar

ex-echtgenoot te kennen gegeven dat zij een “kort, zakelijk en zo mogelijk emotioneel” mediationtraject, zonder verslaglegging, wensten te doorlopen, en dus zonder de onderliggende emoties te bespreken. De aard van de mediation stond niet in de weg aan deze keuze en de mediator kon zich – gegeven de expliciete wens van beide partijen en toelichting daarop – bij deze voorkeur neerleggen. Beide partijen hebben in een later stadium van de mediation opnieuw verklaard geen verslaglegging van de bijeenkomsten te wensen.

- 4.3 Zij, de mediator, heeft zich tijdens de mediation neutraal, onpartijdig en zonder vooringenomenheid opgesteld, ook in woord en gebaar. Zij heeft op momenten waarop klaagster het kennelijk anders had opgevat, dit direct rechtgezet. De mediation heeft geresulteerd in een evenwichtige financiële verdeling. Uit niets blijkt dat de (financiële) belangen van klaagster niet zouden zijn gerespecteerd en gehonoreerd. De toelichting van klaagster op dit punt klopt niet en miskent de belangen van beide partijen waarmee rekening is gehouden bij de totstandkoming van het convenant en het evenwichtige en gelijkwaardige resultaat dat met de mediation is bereikt. Ook wordt hiermee voorbijgegaan aan de betrokkenheid van de financieel adviseur in deze mediation.
- 4.4 De mediator betwist dat zij een *second opinion* heeft belet of afwijzend heeft gereageerd op een desbetreffend verzoek van klaagster. Zij licht het door klaagster aangehaalde voorval als volgt toe. Klaagster heeft aan de orde gesteld dat zij naar de rechter wenste te stappen als zij één van haar eisen niet ingewilligd zou krijgen. Toen heeft zij, de mediator, gezegd dat een dergelijke stap mogelijk was, maar dat dit zou leiden tot beëindiging van het mediationtraject. Zij heeft uitsluitend informatie gegeven over de consequenties van het voor de rechter brengen van de zaak. Van belang is ook dat klaagster uit vrije wil het mediationtraject heeft afgerond. Van enige druk om het echtscheidingsconvenant te tekenen of van een opgedrongen echtscheidingsregeling is geen sprake geweest.
- 4.5 Niet valt in te zien op grond waarvan zij, de mediator, onvoldoende voorlichting aan partijen zou hebben gegeven. Zo heeft zij bij de aanvang van de mediation duidelijkheid verschaft over het mediationproces en ieders rol daarin. Zij heeft zich tijdens de mediation telkens ervan vergewist dat partijen op de hoogte waren van hun rechtspositie en dat hun keuze ook daarop waren gebaseerd. Partijen hebben er gedurende de mediation ook blijk van gegeven dat zij de verschillende opties en consequenties van de gemaakte keuzen begrepen. Klaagster gaat volledig voorbij aan haar eigen verantwoordelijkheid in de mediation en aan het feit dat haar een financieel adviseur ter beschikking stond. Deze adviseur informeerde en adviseerde haar over de verdeling van het vermogen, het huidige inkomen (de alimentatie) en het toekomstige inkomen (de pensioenverevening/conversie). Daar waar zij minder kennis had dan de andere partij, heeft de financieel adviseur (extra) informatie verschaft. Dat klaagster ondanks de aan haar verstrekte informatie en voorlichting stelt dat zij geen weloverwogen keuze heeft kunnen maken, valt niet te volgen.
- 4.6 Het is vervelend dat klaagster zich achteraf onheus bejegend voelt, maar zij, de mediator, herkent zich daarin niet. Tijdens de mediation hebben geen voorvallen plaatsgevonden waaruit bleek dat klaagster buitengewoon zenuwachtig en overstuurd was. Klaagster heeft er tijdens de mediation ook geen blijk van gegeven dat het gehele traject te snel en te zakelijk verliep. Ter zitting is van de zijde van de mediator beklemtoond dat een zakelijk en emotioneel verloopende mediation de aanvankelijke wens van partijen was. Toen klaagster bij een van de latere gesprekken de achterliggende redenen van de wens tot echtscheiding wilde bespreken, is de mediation pas vervolgd nadat deze emoties waren besproken en een zakelijke oplossing niet meer in de weg stonden. Overigens heeft de mediator klaagster op dat moment voorgehouden dat het mogelijk was een psycholoog erbij te betrekken. Dit heeft klaagster toen van de hand gewezen, met de toelichting dat zij zelf psycholoog is en dat verwijzing naar een psycholoog daarom niet nodig was.

- 4.7 De mediator is verantwoordelijk voor de procesbegeleiding van de mediation en dient er zorg voor te dragen dat datgene wat partijen zijn overeengekomen deugdelijk wordt vastgelegd in het convenant. Dit is gebeurd. Er is een echtscheidingsconvenant tot stand gekomen dat de afspraken die beide partijen zelf hebben gemaakt deugdelijk weergeeft. De door partijen ingeschakelde financieel adviseur heeft hen daarbij geadviseerd. Ook op grond hiervan kan de mediator het (financiële) resultaat niet worden aangerekend. De belangen van partijen zijn evenwichtig en gelijkwaardig gerespecteerd en gehonoreerd. Klager is op geen enkel moment gedwongen tot ondertekening van het echtscheidingsconvenant. Voor het geval dat de mediation niet tot het gewenste resultaat leidt, bepaalt het convenant in artikel 9.3 dat partijen zich elk tot een eigen advocaat kunnen wenden, die het geschilpunt eventueel aan de rechter kan voorleggen. Dat valt evenwel buiten het beoordelingskader van deze tuchtprocedure.

5. De beoordeling

Formele verweren

- 5.1 De gemachtigde van de mediator heeft bij haar e-mailbericht van 27 juni 2016 bezwaar gemaakt tegen de door klager met de brief van 21 juni 2016 ingediende (negen) producties. Zij heeft verzocht die producties buiten beschouwing te laten. Bij de mondelinge behandeling heeft de gemachtigde desgevraagd verklaard dat zij haar bezwaar handhaaft.
- 5.2 De Tuchtcommissie heeft ter zitting het bezwaar van de mediator verworpen. In aansluiting op de daarbij al gegeven motivering overweegt de Tuchtcommissie hiertoe het volgende.
- 5.3 De gemachtigde van klager heeft onweersproken verklaard dat de bedoelde negen producties stukken zijn die bij de mediator al lange tijd bekend waren. Dit staat dus vast. Gelet op het tijdstip van indiening van de stukken en de omvang daarvan, moet de mediator bovendien in redelijkheid in staat worden geacht tijdig, dat wil zeggen in ieder geval vóór de aanvang van de mondelinge behandeling, te hebben kennisgenomen van de inhoud van die stukken en indien gewenst daarop bij de mondelinge behandeling inhoudelijk te reageren. De mediator is tijdens de mondelinge behandeling in de gelegenheid gesteld een dergelijke reactie te geven en zij heeft van die gelegenheid ook gebruik gemaakt. Van enige strijd met het beginsel van hoor en wederhoor of een ander beginsel van behoorlijke procesorde is met betrekking tot de hier aan de orde zijnde stukken dan ook geen sprake. De stukken zijn in volle omvang toegevoegd aan het dossier. De Tuchtcommissie wijst daarom hier besproken bezwaar af.
- 5.4 De Tuchtcommissie volgt de mediator ook niet in haar stelling dat het klaagschrift niet voldoet aan artikel 5 lid 1 van het Reglement. De wijze waarop de klachten zijn omschreven maakt voldoende duidelijk welke concrete gedragingen klager de mediator verwijt. Van klagers kan niet in alle gevallen worden verlangd dat zij nauwkeurig de Gedragsregel(s) noemen die in hun ogen is (of zijn) geschonden. Voor een goed begrip van de klacht, en ook voor de mogelijkheid om zich daartegen adequaat te verdedigen, is dat soms ook niet nodig. Dit is ook in deze zaak het geval. De wijze waarop klager hier haar klacht (aanvankelijk zonder bijlagen) heeft gepresenteerd, heeft de mediator, naar uit het verweerschrift en de toelichting daarop bij de mondelinge behandeling blijkt, niet verhinderd een deugdelijk inhoudelijk verweer tegen die klacht te voeren. Ook dit formele verweer van de mediator wordt dus afgewezen.

De klachten inhoudelijk

- 5.5 De Tuchtcommissie stelt voorop dat zij tot taak heeft te beoordelen of gedragingen van een mediator die onderwerp van een klacht zijn, wel of niet in overeenstemming zijn met de Gedragsregels. De commissie kan geen oordeel geven over de redelijkheid of over het al dan niet in overeenstemming met de wettelijke of de gebruikelijke maatstaven zijn

van onderdelen van een regeling die partijen ten overstaan van een mediator hebben getroffen (in dit geval: het echtscheidingsconvenant). Dat oordeel is, zoals de mediator terecht stelt, zo nodig aan de civiele rechter. Klaagster kan dan ook niet worden ontvangen in haar in 3.6 samengevatte klacht en evenmin in de in 3.2 omschreven klacht voor zover deze betrekking heeft op de financiële regelingen van het echtscheidingsconvenant.

- 5.6 Bij de mondelinge behandeling heeft klagster verklaard dat de in 3.3 weergegeven klacht (over het gestelde verbieden van of afwijzend reageren op het verzoek van klagster tot een *second opinion*) voor haar de belangrijkste reden was voor de indiening van haar klaagschrift. De hier aan de orde zijnde klacht houdt – zoals gezegd – in dat de mediator afwijzend heeft gereageerd op de wens van klagster, tijdens een van de laatste mediationgesprekken, om een advocaat te benaderen voor een *second opinion* voordat zij het ter tafel liggende conceptconvenant zou tekenen. Op dit punt hebben klagster en de mediator deels uiteenlopende lezingen, die hierna, in 5.7-9, aan de orde komen.
- 5.7 Over enkele aspecten van het gebeurde zijn klagster en de mediator het wel eens. Dit betreft, samengevat, allereerst het volgende. Bij het begin van de mediation hebben klagster en haar toenmalige echtgenoot beiden te kennen gegeven dat zij hun echtscheiding strikt zakelijk wilden afwickelen, zonder de onderliggende emoties te bespreken. Daaraan hebben zij klaarblijkelijk ook lange tijd gevolg gegeven. Tijdens de bijeenkomst op 16 juli 2015, toen gesproken werd over een tweede concept van het convenant, heeft klagster op emotionele wijze melding gemaakt van ingrijpende gebeurtenissen uit het verleden. Tijdens de daarop gevolgde bijeenkomst, op 25 augustus 2015, heeft zij, eveneens geëmotioneerd, verklaard dat zij een advocaat wilde raadplegen.
- 5.8 Oneens zijn klagster en de mediator het over de reden van klagster om naar een advocaat te gaan. Klaagster stelt dat zij het heeft gehad over de wens tot een *second opinion* over diverse financiële hoofdpunten van het conceptconvenant. De mediator stelt daartegenover dat klagster, “overmand door emotie, dreigde naar een advocaat te stappen”, niet voor het verkrijgen van een *second opinion*, maar omdat [zij] bepaalde eisen ingewilligd wilde zien” (verweerschrift, p. 5). Tijdens de mondelinge behandeling heeft de gemachtigde van de mediator op dit punt verklaard dat klagster “naar de rechter wilde stappen als zij één van haar eisen niet ingewilligd zou krijgen” (aantekeningen ten behoeve van de mondelinge behandeling, p. 5).
- 5.9 Over wat de mediator daarna heeft gezegd tijdens deze bijeenkomst, hebben de mediator en klagster het volgende aangevoerd. In haar verweerschrift heeft de mediator vermeld dat zij, na de zojuist aangehaalde opmerking van klagster, heeft geantwoord dat een dergelijke stap (te weten het naar een advocaat stappen om bepaalde eisen ingewilligd te zien) “zeker mogelijk was, maar tegelijk (...) het einde zou betekenen van het mediationtraject”, waarna klagster – zo stelt de mediator voorts – “uit vrije wil” is gebleven en in de slotbijeenkomst op 3 september 2015 “zonder enige dwang” op 3 september 2015 het echtscheidingsconvenant heeft getekend. Klaagster stelt hiertegenover dat zij zich onder druk gezet heeft gevoeld om te blijven en zonder *second opinion* te tekenen, en louter als gevolg van deze druk ook hééft getekend. In dit verband heeft de mediator van haar kant nog gewezen haar in 2.6 aangehaalde e-mail, die zij kort vóór de slotbijeenkomst op 3 september 2015 aan klagster en haar echtgenoot heeft gestuurd.
- 5.10 De Tuchtcommissie heeft niet kunnen vaststellen wie van beiden – klagster of de mediator – gelijk heeft op de zojuist beschreven punten waarop zij van mening verschillen. Bij deze stand van zaken gaat de Tuchtcommissie uit van de feitelijke lezing van de mediator. Dit gebeurt niet omdat de mediator a priori meer geloof verdient dan klagster, maar omdat de commissie een mediator niet kan “afrekenen” op feiten die niet

vaststaan. Ook dan echter stelt de Tuchtcommissie vast dat de mediator in feite klaagster heeft belet om tussentijds een advocaat te raadplegen. Dat is tuchtrechtelijk verwijtbaar, want in strijd met Gedragsregel 3.1, die inhoudt dat een mediator ervoor zorgt dat de autonomie van partijen is gewaarborgd. De in 3.3 weergegeven klacht is dus gegrond.

- 5.11 De Tuchtcommissie overweegt hiertoe nog het volgende. Terecht stelt de mediator dat de inhoud van de regeling (het convenant) een zaak van de partijen zelf is, waarvoor zij geen inhoudelijke verantwoordelijkheid draagt. De commissie brengt in herinnering dat zij zelf geen oordeel kan geven over die inhoud. Dit betreft ook de vraag of klaagster daardoor is benadeeld of – op bepaalde punten of per saldo – juist is bevoordeeld, zoals de mediator aanvoert. Het kernpunt betreft de vrijheid voor elk van de partijen, en dus ook voor klaagster op het hier beschreven moment tijdens de bijeenkomst van 25 augustus 2015, om tussentijds, dat wil zeggen zolang de vaststellingsovereenkomst (in dit geval het convenant) niet is ondertekend, een eigen adviseur (zoals een advocaat) te raadplegen en daarna, met inachtneming van een eventueel advies van die derde, de mediation te beëindigen. Zo'n extern advies kan ook betrekking hebben op de vraag of het – gegeven een *mogelijk* nadeel voor klaagster, dat hier dus niet vaststaat – verstandig is een mediation te staken. De vrijheid van een partij bij een mediation om een advocaat of andere adviseur te raadplegen bestaat ook als die raadpleging geschiedt voor een onderzoek naar de mogelijkheid of wenselijkheid van het bewandelen van een andere, met het voortzetten van de mediation onverenigbare, weg. De enkele wens om een advocaat voor een dergelijk doel te bezoeken betekent niet dat de partij in kwestie daarmee te kennen geeft de mediation te willen beëindigen. In feite heeft de mediator door haar uiting (zoals in haar eigen lezing beschreven) klaagster belemmerd in het recht om tussentijds, eventueel met opschorting van de mediation, een advocaat te raadplegen. Haar werd immers – op een moment dat zij, in de eigen woorden van de mediator, werd “overmand door emotie” – de dwingende keus gelaten tussen het afzien van de gang naar een advocaat en het meteen doen eindigen van de mediation. Daarmee heeft de mediator op haar een druk uitgeoefend die niet verenigbaar is met Gedragsregel 3.1 betreffende het waarborgen van de autonomie van partijen. Dat de mediator hierbij in strijd heeft gehandeld met Gedragsregel 5 (Onpartijdigheid) is de Tuchtcommissie, anders dan klaagster in het kader van de in 3.2 weergegeven klacht stelt, niet gebleken.
- 5.12 Aan de schending van Gedragsregel 3.1 doet niet af dat de mediator laat in de avond van 2 september 2015 de in 2.6 aangehaalde-mail heeft verstuurd. Klaagster behoefde uit dat e-mailbericht immers niet te begrijpen dat zij – in weerwil van hetgeen de mediator haar op 25 augustus 2015 had gezegd – toch de vrijheid had om binnen het raam van de mediation naar een advocaat te gaan ook om te spreken over het instellen van een vordering bij de rechter. De ongeoorloofde druk op haar werd door die e-mail dus niet wezenlijk kleiner. De Tuchtcommissie is van oordeel dat de mediator de (aanvankelijke) wens van klaagster (en haar toenmalige echtgenoot) om de mediation zakelijk en efficiënt te laten verlopen, te letterlijk heeft genomen en daardoor onvoldoende oog heeft gehad voor de onderstroom tussen deze partijen en voor de machtsongelijkheid tussen hen zowel in economisch als in emotioneel opzicht. Daardoor heeft zij de autonomie van klaagster onvoldoende gerespecteerd.
- 5.13 In dit verband bespreekt de Tuchtcommissie tevens de in 3.5 samengevatte klacht over inadequate en onheuse bejegening. De Tuchtcommissie overweegt dat een mediator tijdens de mediation voortdurend kritisch moet zijn of haar eigen functioneren, waarbij hij of zij de vereiste neutrale en onpartijdige rol voortdurend moet bewaken. Naar het oordeel van de Tuchtcommissie is de mediator hierin tekortgeschoten door de in 3.5 aangehaalde, tot klaagster gerichte, opmerking in de trant van “*En moet meneer daar dan voor gestraft worden?*” Weliswaar heeft de mediator in een e-mailbericht van 9 augustus 2015 haar excuses aangeboden voor zover deze opmerking bij klaagster als

partijdig zou zijn overgekomen, maar zij heeft dit gedaan zonder daarbij inhoudelijk in te gaan op de opmerking zelf. Dit had, gegeven de klaarblijkelijke betekenis daarvan voor klaagster, wel op haar weg gelegen. In zoverre acht de Tuchtcommissie deze klacht gegrond. Dat de mediator is tekortgeschoten in haar reactie op de wens van klaagster om een psycholoog bij de mediation te betrekken, heeft de Tuchtcommissie tegenover de gemotiveerde betwisting van klaagster niet kunnen vaststellen. Zij wijst dit specifieke onderdeel van de klacht dus af.

- 5.14 De Tuchtcommissie heeft niet kunnen vaststellen dat de mediator, zoals klaagster heeft gesteld in haar in 3.2 vermelde klacht, op 27 januari 2016 buiten aanwezigheid van klaagster, zowel voor als na afloop van het gesprek op die datum, heeft gesproken met de ex-echtgenoot en de heer E en daarom partijdig heeft gehandeld. De mediator heeft een toelichting op de gang van zaken op die 27ste januari gegeven die niet op klachtwaardig gedrag wijst. Niet is gebleken dat deze toelichting onjuist is. Hetzelfde geldt voor de in 3.4 vermelde klacht.
- 5.15 Dan resteert nog de in 3.1 samengevatte klacht over het ontbreken van schriftelijke verslaglegging. Naar het oordeel van de Tuchtcommissie heeft de mediator voldoende aangetoond dat partijen zowel voor de aanvang van als tijdens de mediation met zoveel woorden te kennen hebben gegeven dat zij geen schriftelijke verslaglegging van de bijeenkomsten wensten. Gelet hierop kan klaagster thans in redelijkheid niet klagen over het ontbreken van die verslaglegging, ook niet in het geval van de door klaagster gestelde – en om de eerder besproken reden door de Tuchtcommissie niet vastgestelde – afwijking van “vastgestelde normen”. De Tuchtcommissie verklaart de hier besproken klacht ongegrond.
- 5.16 Gelet op het voorgaande komt de Tuchtcommissie tot de slotsom dat de klacht over de in 3.3 vermelde gedragingen van de mediator, binnen de hiervoor vermelde grenzen, gegrond is en de klacht die is weergegeven in 3.5, deels gegrond is. De handelwijze van de mediator levert strijd op met de Gedragsregels 1 (Beroepsethiek en integriteit), 3.1 (Partijautonomie) en 5 (Onpartijdigheid). De overige klachten zijn, voor zover klaagster daarin ontvankelijk is, ongegrond.
- 5.17 De Tuchtcommissie acht de hier vermelde tekortkomingen van de mediator zodanig ernstig dat zij oplegging van de maatregel van berisping passend en geboden acht. Het *de facto* aan een partij onthouden van de mogelijkheid om tussentijds een eigen adviseur in te schakelen, is strijdig met een basaal beginsel van mediation. Voor zover de mediator met haar beschrijving van de rol van de heer E heeft willen betogen dat aan klaagster in hem een deskundige en onpartijdige adviseur ter beschikking stond, pleit dit haar niet vrij. Afgezien van het feit dat deze adviseur was aanbevolen door een vaste financiële adviseur van de ex-echtgenoot van klaagster, is de heer E tijdens de mediation opgetreden als adviseur van *beide* partijen, die in beginsel tegengestelde belangen hebben. Dat was ook hun gezamenlijke bedoeling, maar een dergelijke rol is een geheel andere dan die van een eigen adviseur (advocaat of andere professional) van een van de partijen, in dit geval klaagster.
- 5.18 Dit leidt tot de volgende beslissing.

6. De beslissing

De Tuchtcommissie:

- verklaart klaagster, binnen de in 5.5 weergegeven grenzen, niet-ontvankelijk in de klachten die zijn samengevat in 3.2 en in 3.6 (ten dele);
- verklaart de in 3.3 en 3.5 vermelde klachten gegrond (de klacht van 3.5 ten dele), met inachtneming van hetgeen daarover in 5.10-13 is overwogen;
- verklaart de klachten voor het overige ongegrond;
- legt aan de mediator de maatregel van berisping op.